**A zsoltárok világa**

2. alkalom 2026.09.29.

Az imádságra hívás zsoltára

Felhívás Isten dicséretére

*Lelkesítsétek egymást mindennap, amíg a „ma” tart* (Zsid 3, 13).

- Szerepe a zsolozsmában
- Zsolozsma alcímei:
  - Felhívás Isten dicséretére
  - *Lelkesítsétek egymást mindennap, amíg a „ma” tart* (Zsid 3, 13).

[1]**Jöjjetek, örvendezzünk az Úrnak, * és ujjongjunk üdvünk sziklája előtt!**

- Jöjjetek: hova? Kik? Miért?
  - Az Úrhoz. Valószínűleg a templomába. De lehet az is, mint a szamárai asszonynál: *„lélekben és igazságban imádják az Urat”* → amikor imára hívást kapunk. Zsolozsma imádságra hívása a nap kezdetén, illetve az imaórák a nap különböző szakaszában.
  - Kik? Az Úr hívei, követői. De lehet a kiválasztott nép, hiszen a zsoltár második fele róluk szól.
  - Miért jöjjetek?
    - **<u>örvendezzünk</u> az Úrnak, * és <u>ujjongjunk</u> üdvünk sziklája előtt!**
    - [2]**<u>Lépjünk színe elé</u> háladallal, * <u>magasztaljuk</u> őt hangos énekszóval!**
    - [6]**Jöjjetek, <u>boruljunk le, hódoljunk előtte</u>, * <u>hulljunk térdre Urunk, Alkotónk előtt</u>,**
    - [7]**mert ő <u>a mi Istenünk</u>, * <u>mi</u> meg háza népe és kezének <u>nyája</u>.** → mivel ő a pásztor, ő igazít el mindet juhait. Kötelességünk megjelenni előtte. Tőle függ az életünk.
    - [8]**Bárcsak <u>hallgatnátok ma az ő szavára</u>: * „<u>Ne legyetek</u> kemény szívűek,** → azért jövünk pl. misére, hogy halljuk az Ő szavait és ne csak halljuk, hanem meg is szívleljük azokat. A létünk, boldogságunk függ ezektől a szavaktól. A keményszívűség / kemény nyakúság[1] is kísérője a választott nép életének. Ezekiel: *elveszem kőszíveteket, hússzívet adok nektek*[2]… A most vasárnapi evangélium (09.13.[3]) is a keményszívűségről szól. Tanulnunk

[1] [6]Tudd meg tehát, hogy nem a te igaz voltodért adja neked az Úr, a te Istened ezt az igazán jó földet birtokul, hiszen te keménynyakú nép vagy! (MTörv 9,6)

[2] [26]Új szívet adok nektek, és új lelket adok belétek; elveszem testetekből a kőszívet, és hússzívet adok nektek. (Ez 36,26)

[3] Mt 18,21-35, a gonosz szolga, aki nem engedi el szolgatársa kicsi adósságát.

kell az alázatot, irgalmat[4]. A magunk erejéből nem vagyunk képesek szívátültetésre[5]. Szemléljük a misén és a zsolozsmában Isten / Jézus lágyságát és keménységét.

- [11]**Nem <u>ismerték meg utaimat</u>, † ezért haragomban kimondtam eskümet: * <u>Nyugalmam helyére</u> nem <u>juthatnak el</u>!"**
  - → azért jövünk istentiszteletre, hogy megismerjük Isten útjain, melyen járnunk kell. *„Én vagyok az út, az igazság és az élet…"*[6] Honnan tudjuk magunktól, mely úton járjunk az életünk folyamán? Az út „keskeny" vagy „tágas ösvény"[7], mely a pusztulásba visz. Nem mindegy, melyik úton járunk. Számunkra a kereszt útja van kijelölve. Érdemes szemlélni, hogy a keresztúti állomások hogyan jelennek meg a mindennapjainkban.
  - → Isten nyugalmának a helye: lehet földi, lehet túlvilági ez a nyugalmas hely. *„Tanuljatok tőlem, mert szelíd vagyok… és nyugalmat találsz lelketek."*[8] A nyugalom nem feltétlen külső körülmény, hanem belső, lelki nyugalom. A helyem vagyok. Isten velem van a „*halál sötét völgyében"*[9] is. Azt teszem, ami Isten szemében helyes stb. De lehet a földi béke is. Végre nincs háború. Itt a zsoltárban lehetséges, hogy a vándorló, hazát kereső népet látjuk. Egyiptomban rabszolgaságban éltek, majd menekülés a Vörös-tengeren át. Pusztában élnek 40 éven át, mert féltek belépni Kánaán földjére és lázongani kezdtek. Tehát itt a nyugalmi hely az a föld, mely lakhelyük, országuk lesz majd. Hány nemzetnek, migránsnak nincs nyugalma, nyugodt élete, élettere.

[2]**Lépjünk színe elé háladallal, * magasztaljuk őt hangos énekszóval!**

- Miért adhatunk hálát nap mint nap, vagy a nap kezdetén?
- Miért magasztaljuk Istent? Részben a teremtés miatt, amiről a zsoltár következő sorai szólnak (3-5):
  - [3]**Mert az Úr valóban nagy Isten, * az összes isteneknél dicsőbb király.**
    - Valóban és nagy Isten ⇔ összes más isten. → az akkori felfogás tükröződése. Pogány istenségek, melyeknek *„van szájuk, de nem beszélnek, szemük, de nem látnak… vinni kell őket…"*[10] Ki is valójában az Isten? Az Isten vagy a szobrok. Illés próféta és a kármel-

---

[4] [29]Vegyétek magatokra igámat, és tanuljatok tőlem, mert szelíd vagyok és alázatos szívű – és nyugalmat találtok lelketeknek. (Mt 11,28. utal a Jer 6,16-ra.)

[5] [5]Én vagyok a szőlőtő, ti pedig a szőlővesszők. Aki bennem marad, és én őbenne, az bő termést hoz, mert nálam nélkül semmit sem tehettek. (Jn 15,5)

[6] Jn 14,6

[7] [13]A szűk kapun át menjetek be, mert széles a kapu és tágas az út, amely a pusztulásba vezet, és sokan vannak, akik bemennek rajta. [14]S milyen szűk a kapu és szoros az út, amely az életre visz, és milyen kevesen vannak, akik megtalálják! (Mt 7,13)

[8] Mt 11,28

[9] Zsolt 23 (22.),4

[10] Zsolt 115 (113B),4-7

hegyi istenítélet[11]. A háborúkban az istenek is harcolnak egymással. Amelyik nép győz, annak istene győz[12].

- Manapság is kérdés, hogy ki, mi valójában az isten?
- Ki a valóban nagy Isten? Kik, mik a kis istenek? A szentek, Mária s egyéb közbenjárók? Mintha különböző szintű istenségek rangsora lenne a katolikus egyházban is.
- Megjelenik a királyság intézménye is. Isten, mint király (teokrácia). A királyság fontos intézmény az emberiség történetében. Izrael történetében Sámuel / Saul idején indul[13], Jotám meséjével[14]. Isten zokon is veszi, hogy Őt kipenderítik, és helyette földi királyt akarnak. Meg is lesz ennek a következménye. Röviden átfuthatjuk a királyság történetét Saultól 722-ig és aztán 586-ig.

- Gondolkodhatunk a királyság intézményéről is. A nép választ a maga sorából egy vezetőt, akinek hatalmat ad. Illuzórikus választás, mert valójában az elit választ királyt ⇔ mai népszavazás. Korlátlan hatalmat élvez a király (Jótám meséje, zsarnok királyok), olykor meg bábok és mások kormányoznak helyettük. *„Semmi hatalmad sem lenne, ha felülről nem kaptad volna.”*[15] A király tisztelete: feltétlen engedelmesség, leborulás előtte. ⇔ ma minden vezetőt lehet anyázni, semmi tekintély, tisztelet.
  - Az egyházi állam, mint királyság. Ma is monarchikus alapokon működik az egyház. A pápaválasztások színes története. A tévedhetetlenség és a primátus viharos története.

- [4]**A föld mélységei az ő kezében vannak, * és övé a hegyek minden orma.**
- [5]**Övé a tenger, az ő műve, * a szárazföld is az ő keze alkotása.**

[6]**Jöjjetek, boruljunk le, hódoljunk előtte, * hulljunk térdre Urunk, Alkotónk előtt,**

- Az ember teremtésének története jelenik itt meg. Foglaljuk össze, hogy mit is tudunk a két teremtésről[16]! Ószövetségi kép a fazekas és az agyag[17].

[7]**mert ő a mi Istenünk, * mi meg háza népe és kezének nyája.**

---

[11] 1Kir 18,20-tól

[12] Azt mondták ekkor az egyiptomiak: „Fussunk Izrael elől, mert az Úr harcol értük Egyiptom ellen! (Kiv 14,25)

[13] 1Sám 8-tól

[14] Bír 9,7-től

[15] Jn 19,11

[16] Ter 1,26-27. és 2,15-25.

[17] [9]Jaj annak, aki perbe száll formálójával, noha csak cserép a föld cserepei között! Mondhatja-e formálójának az agyag: „Mit csinálsz?”, vagy a mű: „Nincs ügyes kezed”? (Iz 45,9)

- Háza népe: „én népem…” *„Atyám házában sok hely van…”*[18] A pászka vacsora[19] elfogyasztása is adott ház népéhez kötődik. De lehet mint népet is érteni ezen: Dávid háza[20], azaz Dávid leszármazottjai. De lehet az *„egy akol és egy pásztor”*[21] is, s így Istennek mint pásztornak mi nyája vagyunk: *„Juhaim hallgatnak szavamra*[22]*… egy nyáj lesz és egy pásztor…”*[23]
- Mit jelent, hogy kezének nyája? A kéz itt mit jelent?

[8]**Bárcsak hallgatnátok ma az ő szavára: * „Ne legyetek kemény szívűek, (+ 9-11. vers)**

- Itt megváltozik a zsoltár hangulata, „tartalma”. Az általános Isten istenítését felváltja a kiválasztott nép istentelensége, viselkedése, büntetése.
- Bárcsak: amit azt jelenti, hogy sajnos nem valósul meg. Mennyi csapás éri a népet, mert nem hallgatnak Isten szavára, a prófétákra (pl. Kr. e. 722 / 586)
- Ma: ⇔ általában is jó lenne hallgatni Isten szavára, de vannak napok, amikor még inkább. Sok „ma” van az életünkben, kiemelt pillanatok, amikor hangsúlyosabb üzeneteket kapunk Istentől. Karácsony: „MA született a megváltó, az Úr Jézus Krisztus.” Ma „zörgetek az ajtód előtt, … beengedsz, vagy sem.” „Még nem jött el az én órám.” „Eljön az óra, sőt, már itt is van…” Az egyházi év minden évben visszatérő fontos időszakai. „Addig kell cselekedni, amíg világos van, … amíg a ma tart.” A balga szüzek késedelmesek voltak, „majd”-ban éltek és lemaradtak a menyegzőről.”

[9]**mint Meribánál, Massza napján a pusztában, † ahol atyáitok megkísértettek engem, * és próbára tettek, bár látták számos csodámat.**

- Meriba és Massza napja: Kiv 17,1-7
- Kísértés, próbára tételek a pusztában / Jézusnál: *„mit teszel, hogy higgyünk neked…”*[24]*, „Mutasd meg nekünk az Atyát…”*[25]
- A csodák nem feltétlen gerjesztenek hitet. Sosem elég, mindig társulhat hozzá kétkedés.[26] Itt érdemes megjegyezni a Jn 10,26-ot: *„*[26]*Mégsem hisztek, mert nem vagytok juhaim közül valók.”*

---

[18] Jn 14,2
[19] Kiv 12-től
[20] 2Sám 3,1-től
[21] Jn 10,6
[22] Jn 10,27
[23] Jn 10,16
[24] Jn 6,30: [30]De ők tovább kérdezték: „Hadd lássuk, milyen csodát művelsz, hogy higgyünk neked? Mit teszel?”
[25] Jn 14,8: [8]Ekkor Fülöp kérte őt: „Uram, mutasd meg nekünk az Atyát, és az elég nekünk!”
[26] Jn 6,36: [36]De mondtam nektek, hogy bár láttatok engem, mégsem hisztek.

[10]**Negyven évig terhemre volt ez a nemzedék, * azt mondtam: Ez a nép tévelygő szívű.**

- Hogy lett 40 év a pusztai vándorlás? Számok 13-14. fejezet / 14,34
- Hogyan terhelte a nép Istent? Szám 14,22
    - Aranyborjú[27], Mózes piszkálása[28] stb.
- Tévelygő szív: nem a jó úton jár. Nem találja, vagy nem akarja megtalálni a helyes utat. Eltévedt bárány. *„Nézd meg, nem járok-e téves úton…”*[29].
    - A szív tévelygése: a helytelen érzések, gondolatok, melyekből aztán helytelen, rossz cselekedetek származnak. *„Aki szívéből jót hoz elő.”*[30] *„A szív kincsei…”*[31] *„Az szennyezi be az embert, mely a szívből származik.”* Ezekiel: kő-hús szív[32].

[11]**Nem ismerték meg utaimat, † ezért haragomban kimondtam eskümet: * Nyugalmam helyére nem juthatnak el!”**

- Miért nem ismerték meg Isten útjait? Valószínűleg nem nagyon akarták megismerni. *„Tanítványaim vagytok, ha megteszitek…,”*[33] de ehhez ismernünk kellene, amit meg kell tennünk. *„Érted-e, amit olvasol? … Hogyan érteném, ha nincs, aki megmagyarázza…”*[34] *„A juhok ismerik a pásztor hangját…”*[35] *„Ha te vagy az, parancsold meg, hogy hozzád menjek a vízen…”*[36]
- Isten haragja: Noé történetében[37], a prófétáknál, Jézus és a templom megtisztítása[38].
    - A szerető Isten, hogy lehet haragvó?
    - A harag természetéről pár gondolat (Káin esete[39]). Mikor jó / rossz?

---

[27] Kiv 32. fejezet
[28] Szám 14,2
[29] Zsolt 139 (138), 24: [24]lásd, vajon nem járok-e a gonoszok útján, és vezess engem az örökkévalóság útján!
[30] Mt 13,52: [52]Ő pedig azt mondta nekik: „Így tehát minden írástudó, aki járatos a mennyek országában, hasonló a házigazdához, aki kincseiből újat és régit hoz elő.”
[31] Lk 6,45: [45]A jó ember jót hoz elő szívének jó kincséből, és a gonosz ember a gonoszból gonoszat hoz elő; mert a szív bőségéből szól a száj.
[32] Ez 36,26: [26]Új szívet adok nektek, és új lelket adok belétek; elveszem testetekből a kőszívet, és hússzívet adok nektek.
[33] Jn 15,14: [14]Ti a barátaim vagytok, ha megteszitek, amit parancsolok nektek.
[34] apCsel 8,30: Az etióp udvarnok megtérése és Fülöp apostol
[35] Jn 10,27: [27]Az én juhaim hallgatnak szavamra; ismerem őket, ők pedig követnek engem.
[36] Mt 14,28
[37] Ter 6-9. fejezet
[38] Jn 2,13-22.
[39] Ter 4,6: [6]Ám az Úr azt mondta neki: „Miért gerjedtél haragra, s miért horgasztod le a fejed? [7]Nemde ha jól cselekszel, jutalmat nyersz, de ha rosszul, legott az ajtóban leselkedik a bűn! Kíván téged, de te uralkodj rajta!”

- Büntetés: nem jutnak el a nyugalom helyére. Akik meghaltak a pusztában. Mózes sem juthatott be Kánaán földjére, mert kételkedett Istenben[40]. Ádám és Éva ki lett zavarva Édenből, a nyugalom helyéről[41]. Júdásnak nem volt nyugalma az árulást követően, öngyilkos lett[42]. Egy ország – pl. Izrael – melynek mai napig sincs nyugalma.

A jegyzetek és egyéb anyagok elérhetőek itt:
https://www.kadarkutplebania.hu/a-zsoltarok-vilaga/
A kiadványaink menüpont alatt található.

[40] Szám 20,9-13.
[41] Ter 3,17c-19. 23.
[42] Mt 27,3-5.

- Ágoston gondolatai[43]:
    - Elmondta 393/94-ben Hippóban. 40 éves, 2/3 éves pap.
    - „... a jelen zsoltárról elmondom ... azt, amit mindannyiunk Ura Istene ajándékba ad.”
        - „A dicséret biztonsága tehát Isten dicséretében van. A dicsérő akkor van biztonságban, amikor nem kell attól félnie, hogy a dicsért miatt szégyenben marad.
            - Akit dicsértünk és később csalódást okoztak nekünk.
    - „Mit jelent az, hogy jöjjetek? ... Vajon térben lehet-e az ember távol attól, aki mindenütt jelen van? ... Egy és ugyanaz az ember ugyanazon a helyen állva, ha szereti Istent, Istenhez járul, ha a gonoszságot szereti, eltávolodik Istentől; a lába meg nem mozdul, és mégis közeledhet és távolodhat. Ezen az úton ugyanis a lábaink az érzéseink. Kinek milyen érzülete van, amilyen mértékben valaki szeret, úgy közeledik Istenhez vagy távolodik Tőle. ... Mintegy újra ráverik a képet a pénz-érmére, azaz lelkünkbe Istenünk képmását, hogy visszatérhessünk az Ő kincstárába. ... Ha a császár követeli az adópénzen a maga képét, Isten nem keresi a maga képét az emberben?”

A jegyzetek és egyéb anyagok elérhetőek itt:
https://www.kadarkutplebania.hu/a-zsoltarok-vilaga/

[43] Ág.Zso.Ma. 746-762.